

[Jørgen Jørgensen.]

og det kulturelle Arbejde? Over for den ringe Forstaaelse, der undertiden udvises af England i Forhold til det danske Mindretal i Sydslesvig, vilde det være af umaadelig Værdi, om der var en samstemmende Opfattelse i Danmark at henvise til, men det ødelægger og umuliggør Statsministeren. Var det mon ikke en mere positiv Gerning og en mere nødvendig Opgave til Støtte for Danskheden at løse de foreliggende Dagens Spørgsmaal? Statsministeren ved, at til Fremme af disse Formaal har han Rigsdagens ubetingede Støtte, men hvorfor benytter han sig ikke heraf? Statsministeren har holdt Tale derom, men noget virkningsfuldt Initiativ til Samling om Opgaven har jeg ikke set. Jeg beklager, at Statsministeren ved sin Holdning til dette Spørgsmaal har skabt en Splittelse i det danske Folk, som svækker Mulighederne for at yde den dansksindede sydslesvigske Befolkning den Hjælp og Støtte, som den har Brug for. Den bedste og mest virkningsfulde Hjælp, som vi kan yde vore Landsmænd dernede, er at staa sammen, hele det danske Folk, om Oktobernotens Krav, om Sikring af Frihedsrettighederne, om Fjernelse af Flygtninge og om administrativ Deling. Løses disse Spørgsmaal paa tilfredsstillende Maade, saa er Grundlaget til Stede for en fri Kappelstrid mellem dansk og tysk i Sydslesvig, og saa maa Tiden vise, om der er Ægthed og Styrke i den Omsindelse mod Danmark, som nu er begyndt.

Sydslesvigsspørgsmaalet rører ved Hjerterestre hos os alle. Det minder os om Forsømmelser og Fejlgreb, som er begaaet i Fortiden, men det siger os tillige, hvilket umaadeligt Ansvar vi ogsaa nu har, naar en Afgørelse skal træffes. De Beslutninger, vi træffer, vil blive bestemmende for Danmarks Skæbne langt frem i Tiden. Grænselandets Tone har sin egen Klang, som stærkt paavirker vore Følelser, og det vilde være unaturligt, om det var anderledes, men i Spørgsmaal af saa vidtrækkende Karakter som en Grænsedragning maa ogsaa Fornuften tages med. Dyrt har det kostet mange Nationer, at de i afgørende Stunder lod Stemningerne raade og ikke tog sig Tid til grundig Prøvelse af Holdbarheden af det nye, som havde grebet Sindene. Det radikale Venstre vedstaar den Politik, Rigsdagen hidtil har staaet samlet om. Vi vil af al vor Evne støtte alle de Krav, som indeholdes i Oktobernoten, og naar vi har stillet vort Forslag til Beslutning, er det, fordi vi mener, at det er nødvendigt, at Rigsdagen fastslaar, saa ingen kan være i Tvivl derom,

at Danmarks Stilling til Sydslesvig ikke er ændret; det er fremdeles 19. Oktober-Noten uden Tillæg eller Fradrag, der er Grundlaget for Landets Politik. Under de politiske Forhandlinger, der i den sidste Tid er ført, har mit Parti over for Statsministeren fremført tilsvarende Synspunkter, som jeg har gjort gældende i Dag. Vi har ikke lagt Skjul paa, at vi i Sydslesvigsspørgsmaalet ikke har den Tillid til Statsministeren, som maa være Forudsætningen for, at et Samarbejde kan finde Sted om et for Landet saa betydningsfuldt Spørgsmaal.

Statsministeren har ved en enkelt Lejlighed spurgt, om det vilde lette Mulighederne for et Samarbejde mellem Partierne, hvis hans Person blev holdt udenfor. Jeg svarede dertil, at det mente jeg det vilde, og jeg vil gerne gentage det her. Det er min Mening, at Statsministeren ved den Dobbeltstilling, han har indtaget til det sydslesvigske Spørgsmaal, er blevet et Splittelsens Tegn og en Hindring for det Samarbejde paa bredere Grundlag, som Forholdene i Landet i saa høj Grad opfordrer til. Mener Statsministeren derfor, at hans Person ikke skal være nogen Hindring for, at et Samarbejde kan komme i Stand, bør han staa ved det nu. Han kan naturligvis i saa Fald ikke stille Betingelser til Efterfølgeren, f. Eks. at hans Afløser skal indtage samme Stilling i det sydslesvigske Spørgsmaal, som han gør. Det vilde begrænse Mulighederne for at finde en Afløser alt for stærkt. Men vil Statsministeren tage Konsekvenserne af det, han tidligere har antydnet, og give Plads for en anden Leder af Ministeriet, taler meget for, at den politiske Krise, vi staar i, kan løses, uden at Befolkningen skal ud til et Valg, og megen kostbar Tid kan i saa Fald vindes til nyttigt Lovgivningsarbejde, som det haster med at faa gennemført.

Den Ret, som en Statsminister har til at kunne indstille, at Valg udskrives, vil jeg i al Almindelighed ikke antaste, heller ikke naar det gælder Lederen af en Mindretalsregering, men der er dog een Forudsætning, som burde være til Stede, for at en saadan Ret kan praktiseres, den nemlig, at der er blot nogen Sandsynlighed for, at et Valg vil tilvejebringe et andet Styrkeforhold i Folketinget. Det er jo det egentlige Formaal med Valget, at en Statsminister har Adgang til at faa prøvet, om hans Standpunkt har Tilslutning hos Vælgerne, naar hans Regering eller han selv ikke er i Stand til at opnaa Flertal hos den Rigsdag, der sidder. Men en saadan Situation